Ἐπιμέλεια ΘΑΝΑΣΗ ΓΚΟΒΑ

ΑΧΑΪΚΑ καὶ ΔΜΑ

ΟΣΑ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΙΠΩΘΟΥΝ μὲ χιλιάδες λέξεις βαθυστόχαστων ἀναλύσεων, γιὰ τὸ θλιβερὸ φαινόμενο μερικῶν νέων, τὰ εἶπε μὲ μιὰ φράση ὁ γεράκος ποὺ καθόταν ἔξω ἀπ' τὸ δικαστήριο στὸ ὁποῖο προσήχθησαν οἱ ἀναρχικοί. — «Ὡραία κοινωνία ζητᾶτε νὰ φτιάξετε... Ζήτω ἡ τρέλλα» ★ ΤΟ ΛΙΓΩΤΕΡΟ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΠΕΡΑΝΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ἀπὸ τὴν πρόσφατη συζήτηση στὴ Βουλὴ γιὰ τὸ «Γλαῦκο», εἶναι ὅτι ἂν δὲν λυθῆ τὸ θέμα ἀπὸ τὴν κυβέρνηση, θὰ τακτοποιηθῆ ὁπωσδήποτε ἀπὸ τὸ ΠΑΣΟΚ, ὅταν θὰ γίνη κυβέρνηση. — Ἂς εὐχηθοῦμε, λοιπόν, τὸ ταχύτερον. — Γιατὶ καὶ οἱ ὑποσχέσεις ὑπόκεινται σὲ φθορά. — Ὅπως ὅλα τὰ ἐγκόσμια. — Νόμος διαλεκτικὸς βλέπετε... ★ Η ΜΠΡΙΤ ΕΚΛΑΝΤ Η ΧΥΜΩΔΗΣ ΣΤΑΡ, ποὺ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ πάθη καρδιακὴ προσβολὴ ὁ Πῆτερ Σέλλερς κατὰ τὴν πρώτη νύχτα τοῦ γάμου τους, θὰ ἔλθη στὴν Ἑλλάδα γιὰ διακοπές. — Πρᾶγμα ποὺ σημαίνει ὅτι ἀκόμη καὶ μερικὲς καρδιοπάθειες μπορεῖ νὰ εἶναι ἑλκυστικὲς «φέτος τὸ καλοκαιράκι».

ΠΡΩΪΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Παιδικὰ νεῦρα

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ μας εἶναι ἐκνευρισμένα... Μιλᾶνε ἄσχημα, ἔχουν ἐρεθιστικὴ διάθεση, ἀντιμιλοῦν, αὐθαδιάζουν, δὲν δέχονται πολλὲς κουβέντες, ξεσποῦν σὲ ἀδικαιολόγητους θυμούς, ἀρνοῦνται ὁποιαδήποτε ὑπόδειξη ἀπὸ τοὺς μεγάλους. Εἶναι μία γενικὴ διαπίστωση, ἕνα θέμα ποὺ ἀπασχολεῖ τοὺς περισσότερους γονεῖς ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν παιδιῶν τους, ὅλους τοὺς δασκάλους ἀνεξάρτητα ἀπ' τὴν τάξη στὴν ὁποία πηγαίνουν οἱ μαθητές.

Γιατί εἶναι τόσο ἐκνευρισμένα τὰ παιδιά; Γιατὶ ἐνῶ ἔχουν στὴ διάθεσή τους τόσα παιχνίδια, τόσες εὐκολίες, τόσες ἀνέσεις, γιατὶ ἐνῶ οἱ γονεῖς τους προσφέρουν τὰ πάντα μὲ ἁπλοχεριά, ἔχουν πάντοτε ἀρνητικὴ διάθεση καὶ δημιουργοῦν μὲ τὴ συμπεριφορά τους προβλήματα; Εἶναι κακομαθημένα, κουρασμένα φταίει ὁ τρόπος ποὺ τὰ ἀνατρέφουμε ἢ οἱ σημερινὲς συνθῆκες ζωῆς; Καὶ τί θὰ μπορούσαμε νὰ κάνουμε γιὰ νὰ καταπολεμήσουμε τὰ αἴτια τοῦ κακοῦ;

Σὲ τελευταίαν ἀνάλυση τὰ παιδιὰ δὲν ἀκτινοβολοῦν παρὰ τὸν δικό μας ἐκνευρισμό. Σὰν καλοὶ δέκτες ποὺ εἶναι πάντοτε, δέχονται τὰ ἐρεθίσματα ποὺ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἐκπέμπουμε. Τὸ ἄγχος, τὴν ὑπερένταση, τὶς ἀνησυχίες μας.

Νὰ ἀναζητήσουμε τὰ αἴτια αὐτῆς τῆς καταστάσεως; Εἶναι καὶ πολλά, ἀλλὰ καὶ γνωστά. Ὁ τρόπος τῆς σύγχρονης ζωῆς στὶς μεγαλουπόλεις, οἱ ἐπαγγελματικὲς ὑποχρεώσεις ἔχουν ἀνατρέψει τὰ δεδομένα τῆς ζωῆς μας. Δεχόμαστε ὅλη τὴν πίεση τῆς καθημερινῆς ζωῆς, χωρὶς νὰ δημιουργοῦμε τὰ ἀπαραίτητα «ἀντισώματα», χωρὶς δηλαδὴ τὰ μέσα νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὴν πίεση αὐτή. Εἶναι βέβαια φυσικὸ σὲ κάθε ἐποχὴ τὰ γεγονότα, ἀτομικὰ ἢ ὁμαδικά, νὰ ἔχουν ἐπιπτώσεις ἐπάνω μας.

Ὅταν ὅμως μᾶς δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ πᾶμε νὰ βροῦμε τὴ φίλη μας καὶ νὰ συζητήσουμε μαζί της τὸ πρόβλημα ποὺ μᾶς ἀπασχολεῖ. Ὅταν ἡ φίλη μας εἶναι πρόθυμη νὰ μᾶς ἀκούση μὲ προσοχὴ τότε παίρνουμε μιὰ βαθειὰ ἀνάσα καὶ μποροῦμε νὰ προχωρήσουμε.

Τὸ κακὸ ὅμως εἶναι ὅτι ἡ δυνατότητα ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς γύρω μας μειώνεται διαρκῶς. Ἔχουμε περιοριστεῖ στὶς ἐπαγγελματικὲς καὶ μόνο σχέσεις, δὲν ἔχουμε φίλους, ξεχάσαμε τί θὰ πῆ κουβεντούλα μὲ τὴ γειτόνισσα. Ὅμως ἡ φλυαρία χαλαρώνει ἠρεμεῖ τὰ νεῦρα. Εἶναι λοιπὸν φάρμακο ἀπαραίτητο. Κι' ὅμως, δὲν φαίνεται νὰ τὄχουμε ἀντιληφθῆ. Καὶ συνηθισμένοι στὸν καινούργιο τρόπο ζωῆς δὲν πηγαίνουμε πιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦμε ἕνα φίλο μας, ἀκόμη κι' ἂν ἔχουμε καιρό. Κι' ἄλλωστε, δὲν ὑπάρχει πιὸ «πλησίον» πρόθυμος νὰ μᾶς ἀκούση. Συσσωρεύουμε λοιπὸν μέσα μας τὶς ἀνησυχίες καὶ τὸν ἐκνευρισμό μας. Ζοῦμε σὲ μιὰν ἀτμόσφαιρα ἄγχους. Αὐτὸ τὸ ἄγχος, αὐτὴ ἡ ὑπερένταση ἐπιδροῦν φυσικὰ καὶ στα παιδιά. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνη διαφορετικά. Ὁ ἐκνευρισμὸς εἶναι κάτι σὰν τὴν ἀνεμοβλογιά. Μπορεῖ νὰ μὴν κολλήσουν τὰ δικά μας παιδιά, ὅταν τὴν ἔχουν ἁρπάξει ὅλα τὰ ἄλλα στὴν τάξη. Ἔτσι, ὁ ἐκνευρισμὸς τοῦ πατέρα, τῆς μητέρας, ἀκόμη καὶ τῆς οἰκιακῆς βοηθοῦ, ἔχει ἀντίκτυπο στὰ παιδιὰ καὶ μπορεῖ νὰ δημιουργήση ἀναστάτωση στὸ σπίτι.

Ἂς δημιουργήσουμε, λοιπόν, γύρω στὰ παιδιὰ ἕνα προστατευτικὸ κλοιό. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνημερώνονται τὰ παιδιὰ γιὰ ὅλα τὰ προβλήματα τῆς οἰκογενείας καὶ κυρίως τὰ οἰκονομικά. Η τακτικὴ τῶν γονιῶν τῆς περασμένης γενιᾶς, ποὺ ἀπέφευγαν νὰ συζητοῦν μπροστὰ στὰ παιδιά τους ἦταν ὁπωσδήποτε στὴν περίπτωση αὐτὴ πιὸ σωστή.

ΠΑΝ

Ἡ «ταυτότητα» τῆς Ἀγγλίδας

ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ἔχουν πάθος μὲ τὴ στατιστικὴ καὶ τὴ σφυγμομέτρηση τῆς Κοινῆς Γνώμης. Τώρα, ὅμως, τὸ πάθος τὸ ἀπέκτησαν καὶ οἱ Ἄγγλοι. Τελευταῖο ἐπίτευγμα τοῦ Κεντρικοῦ Γραφείου Στατιστικῆς τοῦ Λονδίνου ἡ ταυτότητα τῆς Ἀγγλίδας.

Σύμφωνα μ' αὐτὴ τὴν ταυτότητα μιὰ κοπέλλα μέσης κοινωνικῆς τάξεως στὴ Βρεταγία ἐγκαταλείπει σήμερα τὸ σχολεῖο πρὶν πάρει τὸ ἀπολυτήριό της, ἐργάζεται καὶ κερδίζει 12—15 χιλιάδες τὸ μῆνα καὶ μένει ἔγκυος πρὶν παντρευτῆ. Γύρω στὰ 25 χρόνια της ἔχει συνήθως ἕνα παιδί, ἀρκετὰ ψυχικὰ τραύματα της, ἕνα φίλο μὲ τὸν ὁποῖο συζεῖ καὶ τὴν... δέρνει.

Στόχος της, ...ἕνας ἐραστής!

ΠΙΟ συγκεκριμένα, ἡ «ταυτότητα» τῆς μέσης Ἀγγλίδας ἐμφανίζεται κάπως ἔτσι:

Παντρεύεται γύρω στὰ εἴκοσι χρόνια της κάποιο συνομήλικό της ἢ τὸ πολὺ δυὸ τρία χρόνια πιὸ μεγάλο. Μετὰ ἀπὸ μιὰ πενταετῆ συμβίωση ἔχει σίγουρα ἕνα διαζύγιο.

Ἂν πάη καλὰ ἡ συζυγική της ζωή, ἐγκαταλείπει τὰν ἀντισυλληπτικὰ ἀποκτᾶ δυὸ ἕως τρία παιδιά, ἀγοράζει σπίτι, ἐπιτρέπει στὸ σύζυγό της νὰ ἀποκτήση ἕνα χόμπυ, ἐνῶ ἡ ἴδια ἀποκτᾶ κοινωνικὲς συνήθειες... Πηγαίνει, συχνότερα στὸ Θέατρο, σὲ φιλικὲς συγκεντρώσεις, ψωνίζει μὲ περισσότερη ἄνεση στὶς ἐκπτώσεις καὶ ὀργανώνει οἰκογενειακὰ γουήκ ἔντ στὴ Σκωτία. Στόχος της ἕνα ταξίδι στὸ Παρίσι καὶ ὄνειρό της ἕνας ...ἐραστὴς ποὺ θὰ τὴν βγάλει ἀπὸ τὴ ρουτίνα καὶ ποὺ θὰ τὴν κάνει νὰ νοιώσει ξανὰ νέα.

Δημοτικὲς ἐκλογὲς

ΓΡΑΦΕΙ τὸ περιοδικὸ «Ἀντί»: «Τὰ κόμματα τῆς δημοκρατικῆς ἀντιπολίτευσης, συμφωνοῦν προκαταρκτικὰ στὴ συνεργασία (τουλάχιστον στοὺς μεγάλους δήμους) κι' ὄχι βέβαια ἐκεῖ ὅπου ἕνα κόμμα ἔχει σίγουρη μόνο του τὴν ἐπιτυχία.

Ἀλλὰ τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι βέβαια ἐκεῖ: Γιατὶ τὸ πείραμα Παπαθεοδώρου, ἔδειξε πόσο ἰδιαίτερη προσοχὴ χρειάζεται στὴν ἐπιλογὴ τοῦ προσώπου — ὅπου βέβαια ὑπάρχει εὐρύτερη συνεργασία. Σ' αὐτὴν ἄλλωστε τὴ μάχη γιὰ τὴν τοπικὴ αὐτοδιοίκηση βαραίνει ὑποχρεωτικὰ ἡ πολιτικὴ κατάσταση ποὺ δημιουργήθηκε μετὰ τὶς ἐκλογὲς τοῦ Νοέμβρη. Καὶ δὲν ἐννοοῦμε μόνο στὸ χῶρο τῆς δημοκρατικῆς ἀντιπολίτευσης. Γιατὶ καὶ οἱ χουντικοὶ ἔδειξαν (παρὰ τὴ φαγωμάρα τους) ὅτι μποροῦν νὰ διεκδικήσουν μὲ ἐπιτυχία τὴν ἐπικράτηση σὲ μερικοὺς δήμους ἢ κοινότητες...

Βαρκοῦλες ἀρμενίζουν

ΣΤΗΝ ἀπόφαση περὶ ἀνεγέρσεως νέου ἀρχιεπισκοπικοῦ μεγάρου, στὴ Λευκωσία ἀντιτάσσονται ὅπως ἔγινε γνωστὸ μὲ πολλὴ ἀγανάκτηση οἱ πρόσφυγες τῆς Κύπρου, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ὁποίους, ὡς γνωστὸν διαβιοῦν ὑπὸ ἄθλιες συνθῆκες.

Οἱ πρόσφυγες τῆς Κύπρου, θεωροῦν προκλητικὴ πολυτέλεια τὴν ἀνέγερση τοῦ νέου ἀρχιεπισκοπικοῦ μεγάρου.

«Η ΗΜΕΡΑ»

ΠΡΟ 30 ΕΤΩΝ

Ἐψηφίσθη καὶ ὑπεγράφη τὸ «Σχέδιο Μάρσαλ»

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ. Ὁ πρόεδρος Τρούμαν ὑπέγραψε τὸ νομοσχέδιον διὰ τὴν παροχὴν βοηθείας, πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς Εὐρώπης.

Ὁ κ. Τρούμαν ἐδήλωσε: «Ἡ ὑπογραφὴ τοῦ νόμου τούτου, ἀποτελεῖ σπουδαιότατον στάδιον εἰς τὴν ὁδὸν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς εἰρήνης. Τὸ Κογκρέσσον εἶναι ἄξιον ἐπαίνου διὰ τὴν ταχεῖαν ψήφισιν τοῦ μέτρου τούτου. Πρόκειται διὰ τὴν ἀπάντησιν τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὴν πρόκλησιν τὴν ὁποίαν ἀντιμετωπίζει ὁ κόσμος σήμερον. Εἶναι μέτρον ἀποβλέπον, εἰς τὴν ἀνασυγκρότηση. Εἰς παρομοίας δηλώσεις προέβη καὶ ὁ ἔχων τὴν ὑπευθυνότητα τοῦ νόμου ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Μάρσαλ.

•

Αἱ ἐπιχειρήσεις

ΘΕΣ)ΝΙΚΗ. Ὡς ἀνακοινοῦται, οὐσιαστικῶς ἔληξαν αἱ ἐπιχειρήσεις τῶν Κρουσίων. Τμήματα συμμοριτῶν κατατμηθέντα εἰς μικρὰς ὁμάδας ἐκ 2—5 προσπαθοῦν νὰ διαρρεύσουν εἰς τὴν περιοχὴν Κερδιλλίων καὶ Βερτσίου.

Ὁ κ. Δημητρακόπουλος

ΑΘΗΝΑΙ. Κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τοῦ Συνδέσμου Σιδηροδρομικῶν ΣΠΑΠ, ἐπλειοψήφισε τὸ ψηφοδέλτιον τοῦ κ. Γ. Δημητρακοπούλου.

Ἐκτελέσεις

ΑΘΗΝΑΙ. Ἐξετελέσθησαν εἰς τὸ Γουδὶ 23 κομμουνισταὶ ἔχοντες καταδικασθῆ εἰς θάνατον ὑπὸ διαφόρων Κακουργιοδικείων.

Θὰ ἔλθουν Μακρονησιῶτες

ΑΘΗΝΑΙ. Κατὰ ληφθεῖσαν ἀπόφασιν μέχρι τῆς 10ης τρέχ. μηνὸς θὰ συσταθῆ ἐκ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Γ' τάγματος Μακρονήσου καὶ δεύτερον μάχιμον τάγμα. Τοῦτο θὰ ἀποσταλῆ εἰς Πάτρας πρὸς ἐκπαίδευσιν.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΕΝΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Ὁμιλία τῆς κ. Βιργινίας Τσουδεροῦ γιὰ τὰ θέματα τῆς Ἀνωτέρας Παιδείας

ΑΝΑΓΚΗ ΡΙΖΙΚΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Τὴν ἀνάγκη νὰ ἀναθεωρήσουμε τὸ ὅλο ἐκπαιδευτικό μας σύστημα μὲ στόχο τὴν ἀξιοποίηση τῶν ἱκανοτήτων τῶν πολιτῶν ὑποστήριξε ἡ βουλευτὴς τῆς Ε.Δ.Η.Κ κ. Βιργινία Τσουδεροῦ στὴ διάλεξη ποὺ ἔδωσε τὶς 29 Μαρτίου στὸ ΚΑΤΕΕ Πατρῶν, ἔπειτα ἀπὸ πρόσκληση τοῦ συλλόγου τῶν σπουδαστῶν. Μιλώντας μὲ θέμα «πολιτικὴ θεώρηση τῆς ἀνωτέρας παιδείας» ἡ κ. Τσουδεροῦ εἶπε μεταξὺ ἄλλων:

Τὰ δύο πιὸ κτυπητὰ χαρακτηριστικὰ τῆς σύγχρονης κοινωνίας μας εἶναι:

α) Ἡ ραγδαία οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη ποὺ ἀπελευθερώνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ βασικὲς ἀνάγκες

β) Ἡ ραγδαία μεταμόρφωση τοῦ χαρακτῆρα καὶ τῶν δυνατοτήτων τῆς ζωῆς χάρη στὶς ἀπεριόριστες δυνατότητες τῆς τεχνολογικῆς ἀνάπτυξης.

Καὶ τὰ δύο αὐτὰ στοιχεῖα ἀπαιτοῦν προσαρμογὴ τῶν ἀτόμων στὶς νέες συνθῆκες.

Ἡ χώρα μας, παρ' ὅλες τὶς πολιτικὲς ἀντιξοότητες ποὺ ἀντιμετώπισε μετὰ τὸ 1946, τὶς τρομακτικὲς ἀνθρώπινες καὶ ὑλικὲς ἀπώλειες τοῦ πολέμου, ἄλλαξε ριζικὰ ὄψη. Μὲ ὁποιοδήποτε κριτήριο καὶ ἂν θέλει κανεὶς νὰ μετρίσει τὸ ἐπίπεδο ζωῆς τῶν Ἑλλήνων πρὶν καὶ μετὰ τὸν πόλεμο, ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς εἶναι ἐντυπωσιακή.

Ἡ κατὰ κεφαλὴ αὔξηση κατανάλωσης ρεύματος, κρέατος, ὁ ἀριθμὸς τῶν τηλεφώνων, αὐτοκινήτων, ψυγείων κλπ. ἀνὰ κάτοικον εἶναι χαρακτηριστικὰ μιᾶς προχωρημένης καταναλωτικῆς ἂν ὄχι βιομηχανικῆς κοινωνίας.

Τὸ ἑλληνικὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα ἔχει διαμορφωθεῖ πάνω στὴν ἀπαίτηση τοῦ «κράτους» ν' ἀναπαράγει τὸ ὑπάρχον κοινωνικὸ σύστημα».

Ἂν δεχθοῦμε, ὅτι ἡ μόνη δυνατὴ ἀντιμετώπιση τῶν κινδύνων ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν καταναλωτικὴ κοινωνία καὶ τὴν τεχνολογικὴ πρόοδο εἶναι ἡ δυνατότητα τῶν ἀτόμων συλλογικὰ νὰ χαλιναγωγοῦν αὐτὲς τὶς δυνάμεις, ποὺ οἱ ἴδιοι ἀπελευθερώνουν, θὰ παραδεχθοῦμε, ὅτι ἕνα στατικὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα, ποὺ ἐξυπηρετοῦσε ἄλλες ἐποχές, εἶναι ἕνα σύστημα ἐπικίνδυνο, ποὺ ὁδηγεῖ στὴν αὐτοκαταστροφή.

Τὸ πρότυπο ποὺ καλλιεργεῖται στὴν χώρα μας, εἶναι πρότυπο ὑπακοῆς, πρότυπο, ὅπου ἡ ἀνοχὴ εἶναι προτέρημα, ὅπου τὸ κριτικὸ πνεῦμα ἐπικίνδυνο.

Τὰ βασικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς παιδείας μας, ποὺ σκόπευαν καὶ σκοπεύουν στὴν ἀναπαραγωγὴ τοῦ συστήματος καὶ ὡδήγησαν σὲ στατικότητα καὶ ἀποτελμάτωση εἶναι α) Συγκεντρωτισμὸς προγραμματισμοῦ, β) Θεοποίηση τῆς «μάθησης» — συσσώρευση γνώσεων.

Καὶ τὰ δύο αὐτὰ χαρακτηριστικὰ ἀναπαραγάγουν τὸ σύστημα, ἀδικοῦν τὸ ἄτομο καὶ τὴν κοινωνία.

Μέχρι τὸ 1950. Τὸ Κράτος καὶ ὁ συντηρητισμὸς δὲν εἶχαν κανένα λόγο ἀπολύτως νὰ θέλουν νὰ ἐνδώσουν στὴν οὐσιαστικὴ ἄνοδο τῆς ἐκπαιδευτικῆς στάθμης. Ἡ οἰκονομία μας παρασιτικὴ ὅπως ἦταν, καὶ σὲ κατάσταση τέλματος δὲν εἶχε ἀνάγκη ἄμεση ἀπὸ ἐργατοϋπαλλήλους ὑψηλῆς στάθμης. Ἀπὸ τὸ 1950 ὅμως ἄρχισε μιὰ γρήγορη οἰκονομικὴ ἄνοδος.

Στὴν 25ετία 1950—75 ὁ μέσος ρυθμὸς ἀνάπτυξης τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἦταν γύρω στὸ 6,5%, ἡ συμμετοχὴ τῆς ἑλληνικῆς γεωργίας στὸ Ἐθνικὸ προϊὸν μειώνεται ἀπὸ 30,5% σὲ 16,5%, ἐνῶ αὐξάνεται ἀντίστοιχα ἡ μεταποίηση ἀπὸ 26,3% σὲ πάνω ἀπὸ 40%. Ἐπὶ πλέον ἀλλάζει καὶ ἡ διάρθρωση τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Οἱ ρυθμοὶ συσσώρευσης παγίου κεφαλαίου αὐξήθηκαν καὶ ἡ διάρθρωσή του μεταβλήθηκε πρὸς τὸ εὐνοϊκότερο γιὰ τὸ μηχανικὸ ἐξοπλισμὸ καὶ τὸ κεφάλαιο ἔντασης τεχνολογίας μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὀκταπλασιασθεῖ τὸ πάγιο κεφάλαιο καὶ νὰ πενταπλασιασθεῖ ἡ παραγωγικότης. Καὶ ὅμως ἡ παραγωγικότης εἶναι ἀκόμα ἀπὸ τὶς χαμηλότερες στὴν Εὐρώπη. Μὲ βάση τὸ 1966 ἡ παραγωγικότητα τὸν Ὀκτώβρη τοῦ 1976 ὑπολογίσθηκε σὲ 163% ἐνῶ ἡ μέση ὡριαία ἀποδοχὴ ἐργάτου πάλι μὲ βάση τὸ 1966 ὑπολογίζεται ἀπὸ τὴν Ἕνωση Βιομηχάνων σὲ 361%. Τοῦτο καὶ μόνο εἶναι ἀρκετὸ νὰ ἀνησυχήσει κάθε ἐπενδυτὴς κεφαλαίου στὴν χώρα μας, τώρα ποὺ θεωρεῖται πιὰ βέβαιο, ὅτι θὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ ἔνταξη στὴν Κοινὴ Ἀγορά.

Εἶναι γνωστό, ὅτι ἡ παραγωγικότητα τῶν ἐργατοϋπαλλήλων αὐξάνει πολλαπλάσια μὲ τὸ βαθμὸ γνώσεων. Ὅπως ἀπέδειξε μιὰ μελέτη στὴν Ρωσσία «ἕνα ἔτος στοιχειώδους παιδείας ποὺ ἐπιτρέπει στὸν ἐργάτη ν' ἀποκτήσει βασικὲς γνώσεις, αὐξάνει τὴν παραγωγικότητα κατὰ 30% μέσον ὅρο, ἐνῶ ἡ καλυτέρευση ποὺ παρατηρεῖται σὲ μαθητευόμενο μέσα στὸ ἐργοστάσιο δὲν ξεπερνᾶ τὸ 12—16 τοῖς ἑκατὸν τὸ χρόνο. Μετὰ ἀπὸ 4 χρόνια στοιχειώδους ἐκπαίδευσις ἡ παραγωγικότητα εἶναι κατὰ 80% ὑψηλότερη ἀπὸ αὐτὴ τοῦ ἐργάτη ποὺ δὲν παρακολουθεῖ μαθήματα καὶ φθάνει τὸ 320% μεταξὺ ἐργάτου μὲ ἐκπαίδευση 12 ἐτῶν σὲ σύγκριση ἐργάτου μὲ στοιχειώδη ἐκπαίδευση.

Ἔχει λοιπὸν γίνει πλέον παραδεκτό, ὅτι δὲν εἶναι πιὰ μόνο θέμα ἀνθρώπινου δικαιώματος ἡ ὀρθὴ μόρφωση, ἀλλὰ ἡ καλυτέρευση τοῦ παιδευτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἐργαζομένου αὐξάνει τὴν παραγωγικότητά του. Ἔτσι οἱ ὑπέρμαχοι πραγματικῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρύθμισης, ἀπέκτησαν ἕνα ἀναπάντεχο ἀλλὰ ἐπισφαλῆ σύμμαχο γιὰ τὸ αἴτημά τους. Ἡ τάξη ἡ οἰκονομική, ποὺ πρὶν ἀπέκρουε σὰν ἀντιοικονομικὲς τὶς ἐπενδύσεις στὴν παιδεία, τώρα ἀπαιτεῖ τὴν καλυτέρευση τῶν γνώσεων τῶν ἐργαζομένων. Ἡ συμμαχία ὅμως εἶναι σὲ περιορισμένο ἐπίπεδο. Οἱ πρῶτοι πιστεύουν, ὅτι ἂν διαμορφωθοῦν ἄτομα μὲ στενὰ περιορισμένες τεχνικὲς γνώσεις, τοῦτο θ' ἐπαρκέσει γιὰ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν οἱ νέες ἀνάγκες τῆς βιομηχανοποίησης. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀπορρέει καὶ ἡ ἐπιμονὴ στὴν δημιουργία δύο κλάδων στὴν παιδεία «ἀνθρωπιστικῶν» καὶ «τεχνικῶν», ὅπως τὰ περιέγραψε καὶ ὁ ὑφυπουργὸς Παιδείας παρουσιάζοντας τὸ Νομοθέτημα Τεχνικῆς Παιδείας στὴν Βουλή. Ἀπὸ δῶ ἀπορρέει καὶ ἡ ἐμμονὴ στὴν οὐσιαστικὴ στεγανοποίηση τῶν δύο κλάδων.

Ἀλλὰ ἐδῶ ἔγκειται καὶ ἡ σοβαρότατη διαφορὰ καὶ διαφωνία μας καὶ ἐδῶ σταματᾶ ἡ παράξενη συμμαχία. Ἐμεῖς πιστεύουμε, ὅτι ἰδίως μιὰ χώρα σὰν τὴν δικιά μας πρέπει νὰ δημιουργήσει ἀνθρώπους μὲ ὑψηλὴ τεχνολογικὴ μόρφωση. Γνωρίζουμε ὅτι ἡ συμβολὴ τῆς τεχνολογικῆς προόδου στοὺς ρυθμοὺς τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ κεφαλαίου μαζὶ ἀποτελοῦν τὸ ὑπόλοιπο 30%.

Ὅσοι ἔχουν σὰν πρωταρχικὸ μέλημα τὴν γενικὴ αὔξηση τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς καὶ ποιότητας ζωῆς καὶ ὄχι ἁπλῶς τὴν αὔξηση τῆς παραγωγικότητας ποὺ εἶναι ἡ μόνη ἀπασχόληση τοῦ ὑπεύθυνου ἐργοστασιακῆς μονάδας, εἶναι φυσικὸ ν' ἀναζητοῦμε ἐκπαιδευτικὸ σύστημα ποὺ θ' ἀξιοποιήσει εὐρύτερα ὅλες τὶς κλίσεις καὶ ἱκανότητες τοῦ ἀνθρώπινου δυναμικοῦ τῆς χώρας. Ἄρα γιὰ νὰ προσανατολισθεῖ ἡ ἐκπαίδευση πρὸς σύστημα ποὺ θὰ ὠφελήσει γενικὰ τὴν ἀνάπτυξη ἀπαιτεῖται ἄλλη ἀντιμετώπιση.

Ἔτσι πρέπει νὰ παραδεχθοῦμε ὅτι τὸ καλουπάρισμα τῶν ἀτόμων μέσω ἑνὸς ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, ἀδικεῖ τὸν ἄνθρωπο ἀλλὰ ἐγκληματεῖ κατὰ τῆς κοινωνίας.

Μόνο πολυκεντρισμὸς ἀποφάσεων μπορεῖ νὰ δώσει τὴν σωστὴ λύση. Ἀλλὰ καὶ ἡ θεοποίηση τῶν γνώσεων — ἀποτέλεσμα τῆς νοοτροπίας τῆς στατικῆς τοῦ κέντρου ἀποφάσεων — ὁδηγεῖ στὴν αὐτοκαταστροφὴ τοῦ συστήματος ποὺ θέλει νὰ διατηρήσει.

Τὸ ἐκπαιδευτικό μας σύστημα μας βασίζεται σὲ συσσώρευση γνώσεων. Ἀλλὰ σήμερα τὸ μεγάλο πρόβλημα εἶναι ἡ «ἔκρηξη γνώσεων». Κάθε 40 λεπτὰ τῆς ὥρας παράγουμε ἀρκετὲς νέες γνώσεις γιὰ νὰ γεμίσουμε μία 24τομη ἐγκυκλοπαίδεια. Εἶναι φανερό, ὅτι δὲν μποροῦμε νὰ θεωρήσουμε τὴν ἀπόκτηση γνώσεων σὰν σπονδυλικὴ στήλη τῆς παιδείας. Οἱ ἐμπειρογνώμονες μᾶς λένε, ὅτι μόνο τὸ 20% τῶν ἐργασιῶν, ποὺ θὰ εἶναι διαθέσιμες κατὰ τὴν διάρκεια τῆς προσεχοῦς 10ετίας, θὰ εἶναι σὲ θέση νὰ ἀξιοποιοῦν τὶς γνώσεις, ποὺ μαθαίνει ὁ φοιτητὴς σήμερα.

Ἄρα δὲν εἶναι ἡ συσσώρευση γνώσεων ποὺ πρέπει νὰ ἀποτελεῖ τὸ ἐπίκεντρο ἑνὸς ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, ἀλλὰ ἡ ὄξυνση τοῦ κριτικοῦ στοιχείου τοῦ ἀτόμου τῆς δημιουργικότητας καὶ πρωτοβουλίας.

Τοῦτο προϋποθέτει μία ἐπαναστατικὴ ἀλλαγὴ στὴν ἀντιμετώπιση ὅλων μας ἀπέναντι στὴν ἀξιολόγηση τῶν ἀνθρωπίνων ἱκανοτήτων καὶ κλίσεων.

Μὲ πολλὲς δυσκολίες ἀπελευθερώνεται ὁ ἄνθρωπος σταδιακὰ ἀπὸ προκαταλήψεις, ποὺ τὸν ὡδηγοῦσαν σὲ φυλετικὲς διακρίσεις — χρώματος ἢ φύλου — διακρίσεις καταγωγῆς κλπ. Ἀκόμα δὲν ἔχει συνειδητοποιηθεῖ, ὅτι πρέπει ν' ἀπελευθερωθοῦμε ἀπὸ μία ἄλλη προκατάληψη. Τὸν ὑπερτονισμὸ τῆς ἀνωτερότητας ἀτόμου ποὺ διακρίνεται ἀπὸ τὴν δυνατότητα ἐλέγχου καὶ χειρισμοῦ στοιχείων. Ὁ ἐπιστήμονας μὲ τὶς ἀφηρημένες συλλήψεις ὑπεραπλουστεύει καὶ δὲν λαμβάνει ὑπόψη τὶς ἀνθρώπινες σχέσεις, τὶς ἐπιπτώσεις τὶς τεχνικὲς στὴν ἀνθρώπινη κοινωνιολογία.

Ἔχει πιὰ ἀποδειχθεῖ, ὅτι ἴσης ἀξίας εἶναι ἡ ἱκανότης χειρισμοῦ πραγμάτων καὶ χειρισμοῦ ἀνθρώπων. Ἡ ἀνάπτυξη σὲ ἴση βάση τῶν ἱκανοτήτων αὐτῶν εἶναι ἀναγκαία στὴν σημερινὴ κοινωνία.

Χρειάζεται λοιπὸν ἐπανάσταση στὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἀτομικῶν ἱκανοτήτων, ἐπανάσταση στοὺς στόχους διαμόρφωσης τῶν προσωπικοτήτων, σὰν μόνη θωράκιση τῆς κοινωνίας.

Τοῦτοι οἱ στόχοι ἀπαιτοῦν:

α) Πολυκεντρισμὸ ἀποφάσεων. Ὁ σημερινὸς συγκεντρωτισμὸς δὲν μπορεῖ στὴν πιὸ ἰδεώδη μορφή του ν' ἀνταποκριθεῖ στὶς ἀνάγκες αὐτές. Μόνο ἡ αὐτορύθμιση κάθε ἐκπαιδευτικῆς μονάδος δημιουργεῖ εὐελιξία, προϋπόθεση γιὰ δημιουργία προσωπικότητας ἀναγκαίας γιὰ τὴν σύγχρονη κοινωνία. Μόνο ἕνα τέτοιο σύστημα αὐτορυθμιζόμενο ἀλλάζει σύμφωνα μὲ τὶς συνεχῶς μεταμορφούμενες ἀρχὲς καὶ ἀνάγκες κράτους, γονέων, σπουδαστῶν, ἐργοδοτῶν.

Ἡ αὐτορύθμιση ἀπαιτεῖ ἐλευθερία σὲ θέματα προγραμμάτων, ἐπιλογὴ καθηγητῶν, ὡραρίου καὶ ἐξετάσεων.

Μὲ τοῦτα τὰ κριτήρια ὁ προτεινόμενος ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο ἐσωτερικὸς κανονισμὸς εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο ἀπὸ τὸ ζητούμενο.

Συμπιέζει τὴν ἀνεξαρτησία σκέψης. Ὑπερτονίζει τὴν ὑπακοή, δὲν ὀξύνει τὸ αἴσθημα εὐθύνης καὶ κριτικῆς, καταρακώνει τὸν αὐτοσεβασμό.

β) Ἀνοικτὸ σύστημα ἐκπαιδεύσεως. Ὁ κατατεμαχισμὸς σὲ στεγανὰ σύμφωνα μὲ «προκαταλήψεις» γιὰ εἰδικὰ πρότυπα ἱκανοτήτων, αὐτοκαταστροφὴ τοῦ συστήματος καὶ μεγάλες σπατάλες. Κατάργηση δυαδικοῦ συστήματος τεχνικῆς — ἀνθρωπιστικῆς παιδείας.

Στὸ ἑλληνικὸ σύστημα ἐπιλογῶν, μὲ τὴν ἐλιτιστικὴ προκατάληψη καὶ τὸν κατατεμαχισμὸ τῶν σπουδῶν μὲ παλαιὰ πρότυπα καὶ προκαταλήψεις, οἱ διαρροὲς σπουδαστῶν, εἶναι ἐντυπωσιακές. Τὸ 1969 πάνω ἀπὸ 20% τῶν νέων 19 χρόνων εἶναι κανονικοὶ σπουδαστὲς Πανεπιστημίων, ἐνῶ τὸ ποσοστὸ μειώνεται σὲ 8% στὰ 22 χρόνια. Μελέτες ἀποδεικνύουν, ὅτι οἱ μισοὶ σπουδαστὲς διακόπτουν τὶς σπουδές τους.

Ἂν θέλουμε σὰν Ἔθνος νὰ διατηρήσουμε τὴ φυσιογνωμία μας, τὴν πρωτοτυπία μας, νὰ συγκροτήσουμε τὰ δημιουργικὰ ἄτομα στὴν χώρα, δὲν θὰ τὸ ἐπιτύχουμε μὲ «διαταγὲς» ἢ μὲ «ὅρκους» ἢ μὲ «καταδίκες» χρειάζεται πλήρης ἀναθεώρηση τοῦ συστήματος μαθήσεως καὶ ἀξιοποιήσεως τῶν ἱκανοτήτων τῶν πολιτῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ
ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ
Πωλῶ-Ἀγοράζω
ΣΕ ΚΑΛΕΣ ΤΙΜΕΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 66 - ΤΗΛ. 27 33 65

"AQUARIUS"
ΚΩΣΤΑΣ ΣΠ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ — ΠΛΑΚΑΚΙΑ — ΑΞΕΣΟΥΑΡ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ — ΕΛΛΗΝΙΚΑ
Ο,ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΣΘΕ ΓΙΑ ΕΝΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟ
ΚΑΙ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ ΘΑ ΤΟ ΒΡΗΤΕ ΣΤΗΝ
ΕΚΘΕΣΗ ΜΑΣ ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ 30, – Τηλ. 273-242
ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ ΜΑΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ
Μικροβιολογίας — Βιοχημείας — Αἱματολογίας —Παρασιτολογίας
DR Π. ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ
Ἰατρὸς—Μικροβιολόγος
Διδάκτωρ Ἰατρικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Ἰατρεῖον Κανακάρη 122 —Ἑρμοῦ
Τηλέφωνα:
222.600, οἰκίας 222-922

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Λειτουργεῖ καθημερινῶς τὸ γήπεδον τέννις εἰς θέσιν Κουκούλι. Διαθέτει χώρους γιὰ προχωρημένους καὶ ἀρχαρίους.

Πληροφορίαι ξενοδοχεῖον ΚΟΥΚΟΣ, τηλ. 324-520, 330-865, 325-077

ΤΗΛ. 321-774

ΕΠΙΠΛΑ Μπαρλου
ΕΠΙΠΛΑ ΜΠΑΡΛΟΣ

ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ
ΑΠΟ 8 Π.Μ. ΕΩΣ 10 Μ.Μ.
ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΑΤΕ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΣΑΣ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Φ. ΜΠΑΡΛΟΣ ΖΑΡΟΥΧΛΕΪΚΑ 150
Β' ΕΚΘΕΣΙΣ ΓΟΥΝΑΡΗ 62 & ΑΘΑΝ. ΔΙΑΚΟΥ. ΤΗΛ. 327-652

ΔΩΡΑ
ΔΩΡΑ
ΔΩΡΑ
ΔΩΡΑ
Γιὰ τὸν ἑαυτόν σας
Γιὰ τὴν γυναῖκα σας
Γιὰ τὰ παιδιά σας
Γιὰ τὴν οἰκογένειά σας
ΔΩΡΑ
Γιὰ τὶς γιορτὲς
Γιὰ γεννέθλια
Γιὰ κάθε ἐπέτειο
Θὰ βρῆτε σὲ πλούσια συλλογὴ καὶ σὲ τιμὲς πάντα φθηνότερες στὴν
ΝΕΑ ΠΤΕΡΥΓΑ
ποὺ δημιούργησαν γιὰ Σᾶς
ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
Χ. & Ι. ΚΑΓΙΑΦΑΣ
ΕΡΜΟΥ 14 ΠΑΤΡΑΙ

Ἡ Bang & Olufsen
ἔχει τὴν ἀπόδειξη ὅτι ἕνα
προηγμένο στερεοφωνικὸ σύστημα
μπορεῖ νὰ στοιχίζει
52.700 δρχ.
Τὸ Beosystem 1100

Ὁ ραδιοενισχυτὴς Beomaster 1100, τὸ Beogram 1102, τὸ ἠλεκτρονικὸ πικ-άπ, ποὺ πραγματικὰ "προσέχει„ τοὺς δίσκους, καὶ τὰ δύο ἠχεῖα Beovox Uni-Phase S 25, εἶναι τὰ στοιχεῖα ποὺ χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν προηγμένη τεχνολογία τῆς Bang & Olufsen καὶ συνθέτουν τὸ περίφημο Beosystem 1100.

Bang&Olufsen

MIRROR

ΠΑΤΡΑ Β.Σ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΕΠΕ ΕΡΜΟΥ 92 ΤΗΛ. 277602